

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte: Petru Ursache
judecători: Nadejda Toma și Vladimir Timofti

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cojocaru Tudor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui

Griza Mihail xxx, născut la xx.xx.xxxx, originar din r-nul xxx, s. xxx, domiciliat în or. xxx, str. xxx, x.

și

Bîrlad Andrei xxx, născut la xx.xx.xxx, originar și domiciliat în r-nul xxx, s. xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.07.2014 – 02.06.2016;

Instanța de apel: 25.06.2016 – 12.10.2016;

Instanța de recurs: 16.12.2016 – 01.03.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 02.06.2016, **Griza Mihail** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune de 5 ani, cu obligarea acestuia să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Bîrlad Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în

penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune de 4 ani, cu obligarea acestuia să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Schimbov Valentin, în partea ce ține de încasarea prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Schimbov Valentin în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, a fost admisă și s-a dispus încasarea:

- de la Griza Mihail în beneficiul lui Schimbov Valentin suma de 30000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune;

- de la Bîrlad Andrei în beneficiul lui Schimbov Valentin suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

În privința inculpaților s-a aplicat măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.

2. Pentru a se pronunța astfel, în fapt, instanța de fond a constatat că, la 17.09.2013, Griza Mihail și Bîrlad Andrei, aflându-se lângă casa nr.34/2 de pe str. Mazililor, mun. Chișinău, în baza unor relații ostile, intenționat i-au aplicat lui Schimbov Valentin lovituri cu mâinile și picioarele peste tot corpul, cauzându-i astfel, conform raportului de expertiză medico-legală nr.160 din 10.06.2014 vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și inculpații.

3.1. Procurorul, a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Griza Mihail și Bîrlad Andrei să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal, cu stabilirea pentru fiecare a câte o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că, hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, deoarece în cadrul ședinței de judecată nu a fost stabilită nicio circumstanță atenuantă, care poate fi luată în considerație la stabilirea pedepsei. Inculpaților le-a fost incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, care prevede pedeapsă cu închisoare de la 5 ani până la 7 ani. Infracțiunea a fost comisă prin participație simplă. Prin acțiunile ilegale, inculpații i-au cauzat părții vătămate leziuni corporale medii. Astfel, apelantul consideră că, pedeapsa aplicată inculpaților este prea blândă.

3.2. Inculpații Griza Mihail și Bîrlad Andrei, fără a invoca motive de fapt sau de drept care ar constitui temei de casare a sentinței au solicitat casarea acesteia.

3.2.1. Inculpatul Griza Mihail prin cererea motivată de apel, a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat.

În argumentarea cererii de apel, apelantul a invocat că, probatoriul administrat nu confirmă vinovăția inculpatului Griza Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152, alin.(2), lit. e) Cod penal.

Apelantul consideră că, depozițiile părții vătămate și ale martorilor urmau a fi apreciate critic de către instanță și nu puteau sta la baza condamnării inculpatului Griza Mihail. Partea vătămată fiind persoană direct interesată în cazul dat pentru a ieși nevinovat și a scăpa de o eventuală sancționare. Martorii Golub Alexandru și Spatari Andrei sunt angajați ai părții vătămate Schimbov Valentin, astfel ar fi putut fi influențați de către acesta pentru darea declarațiilor care ar fi convenabile părții vătămate. Acestor relații dintre partea vătămată și martorii Golub Alexandru și Spatari Andrei nu li s-a dat o apreciere.

A mai invocat că, analizând rapoartele de constatare medico-legale și rapoartele de expertiză medico - legale, rezultă că, între acestea sunt neconcordanțe. Raportul de constatare medico-legală nr.2322/D din 24.09.2013 și raportul de expertiză medico-legală nr.2811/D din 21.11.2013 menționează despre fractura osului metacarpian III-IV pe dreapta, adică la mână, în timp ce raportul de expertiză medico-legală nr.160 din 10.06.2014 menționează despre fractura oaselor metatarsiene III-IV pe dreapta, adică la picior. Instanța de judecată a pus la baza condamnării raportul de expertiză medico-legală nr.160 din 10.06.2014 menționând că, acesta înlătură toate dubiile și divergențele, deși în învinuire și rechizitoriu este pus la bază raportul de constatare medico-legală nr.2322/D din 24.09.2013, abia peste 2 ani acuzatorul modificând învinuirea și menționând despre raportul de expertiză medico-legală nr.160 din 10.06.2014. Instanța de judecată urma să se expună și asupra celorlalte rapoarte medico-legale însă nu a făcut acest lucru. În cadrul cercetării judecătorești, apărătorul inculpatului a solicitat de mai multe ori efectuarea unei expertize a clișeelelor radiologice care au stat la baza efectuării raporturilor de expertiză medico-legale, însă instanța de fond a respins neîntemeiat această solicitare.

3.2.2. Avocatul Margareta Rusu în numele inculpatului Bîrlad Andrei, a depus cererea motivată de apel, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bîrlad Andrei să fie achitat de învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152, alin.(2) lit. e) Cod penal.

În motivarea apelului, a invocat că instanța de fond a conchis eronat referitor la vinovăția lui Bîrlad Andrei, sentința fiind bazată doar pe declarațiile părții vătămate, care nu au fost confirmate de martorii audiați. Martorul Golub a declarat că nu a văzut cine i-a aplicat lovituri părții vătămate, iar probele la care face referire instanța de fond nu se referă la Bîrlad Andrei și nu confirmă vinovăția acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, apelul declarat de către procuror, a fost respins ca nefondat.

Apelurile declarate de către inculpații Griza Mihail și Bîrlad Andrei, au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță conform căreia procesul penal în privința lui Griza Mihail și Bîrlad Andrei învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(2) lit. e) Cod penal, a fost încetat, din motivul că, există o cauză care înlătură răspunderea penală.

5. Instanța de apel a constatat că, la etapa urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpații Griza Mihail și Bîrlad Andrei nu și-au recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate, însă în ședința instanței de apel, inculpații au declarat că, își recunosc vina și se căiesc de cele întâmplate.

De asemenea, în ședința instanței de apel, până la începerea cercetării judecătorești, inculpații Griza Mihail și Bîrlad Andrei, asistați de avocații acestora Ludmila Niculcea și respectiv Margareta Rusu, au depus cereri scrise, prin care au solicitat liberarea inculpaților de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie, indicând că, aceștia și-au recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, se căiesc sincer de cele comise și au reparat integral prejudiciul material și moral cauzat, fapt confirmat prin originalul recipisei semnate de către partea vătămată Schimbov Valentin și anexată la materialele dosarului.

Instanța de apel a constatat, că careva impedimente de aplicare în privința inculpaților Griza Mihail și Bîrlad Andrei a prevederilor Legii nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nu sunt, deoarece aceștia au recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, au manifestat căință activă în cadrul procesului penal, infracțiunea incriminată inculpaților a fost comisă până la adoptarea Legii nr.210 din 29.07.2016, pentru care Legea penală prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, inculpații solicitând în scris încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

6. Procurorul a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, la 05.12.2016, în termen, solicitând casarea acesteia, , cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată din motiv că apelul inculpaților a fost greșit admis.

În motivarea recursului, procurorul invocând temei de drept pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel greșit a concluzionat că inculpații s-au căit sincer, deoarece pe parcursul urmăririi penale și în instanța de fond, aceștia nu au recunoscut vinovăția. Chiar și prin cererile de apel aceștia au solicitat să fie achitați.

Consideră că soluția adoptată de instanța de apel nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale, restabilirea echității, corectarea și corijarea condamnăților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

7. Avocatul Niculcea Ludmila în numele inculpatului Griza M. a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, pledând pentru declararea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia contestată este legală și întemeiată.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal consideră că criticile aduse de recurent în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și anume: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, nu sunt incidente speței, reieșind din următoarele.

Din recursurile depuse Colegiul penal atestă, că recurentul, în principiu, critică hotărârea instanței de apel pentru faptul că a fost adoptată o soluție de încetare a procesului penal în baza art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016, deși inculpații, în opinia recurentului, nu au manifestat căința activă.

Verificând decizia atacată în raport cu argumentele invocate, Colegiul penal constată, că în prezenta speță instanța de apel corect a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului, din motivul aplicării Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În acest sens Colegiul penal reține, că instanța de apel în hotărârea adoptată a indicat, că inculpații Griza M. cât și Bîrlad A. au recunoscut pe deplin învinuirea și s-au căit de cele comise în acest sens fiind depuse de către inculpați cereri privind aplicarea amnistiei (f. d. 176 și 179, vol. III). Instanța de apel a reținut și faptul, că partea vătămată Schimbov V., prin recipisa prezentată a confirmat faptul, că inculpații i-au restituit integral prejudiciul

material și moral solicitat și el nu are careva pretenții față de aceștia. Astfel, instanța de apel a statuat, că inculpații Griza M. cât și Bîrlad A. au manifestat căința activă în cadrul procesului penal, recunoscându-și vinovăția integral, iar prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate prin infracțiune a fost recuperat integral, ultimul neavând careva pretenții față de inculpați.

Totodată, Colegiul penal menționează, că instanța de apel corect a statuat asupra faptului că în privința inculpaților nu au fost stabilite careva restricții privind aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016.

De asemenea Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu art. 1 alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12.

Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind juste concluziile instanței de apel privind aplicarea în privința inculpaților Griza M. cât și Bîrlad A. a prevederilor art. 2 alin. (1) al Legii nr. 210 privind amnistia, care stipulează că, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Relevant pentru cauza dată este faptul că, sancțiunea infracțiunii imputate inculpaților și prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, prevede ca pedeapsă, închisoare de la 5 la 7 ani, precum și acel fapt că vinovăția inculpaților este confirmată pe deplin de probele administrate la dosar, care nici nu au fost contestate de către participanții la proces, totodată, în privința inculpaților nefiind stabilite careva impedimente privind aplicarea legii cu privire la amnistie.

Astfel, în opinia Colegiului penal, sunt întemeiate concluziile instanței de apel privind încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, care potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei și care conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală este o circumstanță care exclude urmărirea penală și generează încetarea cazului.

Referitor la alegațiile recursului invocate prin prisma erorii de drept prevăzută de pct.10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează, că acest temei poate fi invocat în cazul în care pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată contrar prevederilor legale. Însă, în speță, instanța de apel a adoptat o hotărâre de încetare a procesului penal în

legătură cu faptul aplicării amnistiei față de inculpați, procesul penal fiind încetat, astfel fiind înlăturată răspunderea penală a inculpaților.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cojocaru Tudor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui **Griza Mihail xxx** și **Bîrlad Andrei xxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 martie 2017**.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti